

ESAS NO : 1982/154

KARAR NO : 1982/127

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylar ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen Ek-1.madde de öngörülen koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri mahkemede görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Erdoğan ve arkadaşları

O L A Y : 24.10.1979 günü Devrimci Kültür Derneği Başkanı sanık Mustafa

Öztürk'ün ÜGD.eski başkanı Ali Erdoğan, Üye Adem Karaca ve arkadaşları tarafından dövülmesi üzerine 25.10.1979 tarihinde sanıklardan Mustafa ve Kemal Öztürk'ün ÜGD.mensubu ve sempatizanları olan sanıklarla karşılaştıklarında, sanık Mustafa Öztürk'ün tabanca ile bir önceki gün kendisini dövenlerden Ali Erdoğan'a öldürmek için tabanca ile ateş ettiği, bu sırada sanık Kemal Öztürk'ünde zincirle Ali Erdoğan'ı dövmesi üzerine olayın sağ-sol çatışmasına dönüşü, sanıklardan Bahri Altınok ile Erol Uyanık'ın milliyetçi kana dökülüyor, haydi herkeş dışarı demek suretiyle lisede okuyan öğrencileri dışarı çıkardıkları, üç yüz civarındaki öğrenci grubunun sloganlar atarak ÜGD.önünde toplandığı, olay yerine gelen polis arabasına polis buradan geçemez diyerek camını kırdıkları, bu sırada grup içinde bulunan Ali Erdoğan, Musa Baltacı, Orhan Ateş, Adem Karaca ve Sabri Şahin'in sanıklardan Mustafa ve Süleyman Öztürk'ü dövmeye başladıkları, Musa ve Ali Erdoğan'ın tabanca ile mağdurları yaraladıkları, yüz kişilik grubun içinde bulunan bu sanıkların D.K.D.nin camlarını taşladıkları, tabanca ile bu derneğe ateş ettikleri, biçiminde olay anlatılarak, olaya karışan kimi sanıkların ÜGD.li, kimilerinin de DKD.li olması nedeniyle olayın sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemleri niteliğinde görüldüğü, bu nedenle sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın ilgili maddelerine göre cezalandırılmaları için davanın yetkili ve görevli sıkıyönetim askeri mahkemesinde açılması için evrakın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilmesi Yerköy C.Savcılığınca 26.11.1979 günlü 1979/7 sayılı fezleke ile istenmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı dosyayı sıkıyönetim askeri savcılığına intikal ettirmiş ise de, bu savcılıkca 26.3.1980 gününde, 133 sayılı kararla görevsizlik kararına üzerine evrakı tekrar Yerköy C.Savcılığı'na intikal ettirmesi üzerine Yerköy C.Savcılığı 15.4.1980 gününde, 1980/4 sayılı fezleke ile sanıkların cezalandırılmaları için Yozgat C.Savcılığı'na konuyu intikal ettirmiştir.

Yozgat C.Savcılığı 18.4.1980 günlü iddianame ile; sanıkların 25.10.1979 gününde meydana gelen olayda adam öldürmeye teşebbüs, toplu ızzar, 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranış, öğrenim özgürlüğünü engelleme, yaralama ile biten olaya katılma ve 171 sayılı Yasa'ya aykırı davranış suçlarını işlediklerinden bahisle eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın ilgili maddeleri ve 6136 sayılı Yasa ile 171 sayılı Yasa'nın konuya temas eden maddeler gereğince cezalandırılmaları istemiyle Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açmıştır.

1-Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi, 12.6.1980 gününde, 1980/83-72 sayılı karar ile: Sanıklardan atılı suçların siyasal amaçlı, yaygın şiddet eylemlerinden olduğu, sanıklardan kimilerini ÜGD.li, kimilerinin de DKD.li bulunduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi emsal kararlarına göre bu tür davalara sıkıyönetim mahkemelerinde bakılması gerektiği, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2-2.Ordu ve Konya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi,27.4.1981 gününde, 1981/215-121 sayı ile:Atılı suçların,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının bulunmadığı,münferit bir olay niteliğinde olduğu,davaya bakmanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Gereğeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Halûk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 15.3.1982 günlü toplantıda,geçici raportör M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Yerköy C.Savcılığının ve Yozgat C.Savcılığının fezleke ve iddianamelerinde olan karışan sanıklardan Musa Baltacı'nın ÜGD.eski başkanı,Ali Erdoğan'ın ÜGD.üyesi,Okan Artun ÜGD.Başkanı,Bahri Altınok'un ÜGD.üyesi,Adem Karaca'nın ÜGD.eski üyesi oldukları belirlenmiştir.

Sanıkların Sulh Ceza Mahkemesinde alınan ifadelerinde sanık Okan Artunç "Ben Pazarcık günü Ülkücü Gençlik Derneği Başkanlığına seçilmişim" demekte,ayrıca "dernek binasının yönetim kurulu toplantısı yaparken derneğe gelen arkadaşlarının üyelerimizden Ali Erdoğan'ın yaralandığını söylemekte" yolunda beyanda bulunmaktadır.

Şu hale göre sanıklardan Okan Artunç,ÜGD.Başkanı,Ali Erdoğan ise ÜGD.üyesi olduklarından durumlarının 2310 sayılı Yasa'nın Ek-1.maddesine göre değerlendirilmesi gerekir.

Anılan maddeye göre bu kanunun 13.maddesindeki zaman ve yer kaydına bakılmaksızın anılan madde ile 15.madde hükümlerine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevne giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyeleri ile siyasi partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında soruşturma ve yargılama yapmaya sıkıyönetim askeri mahkemeleri yetkilidir.

Sanıklara atılı suçlar,görüş ayrılığından kaynaklanıp,bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakta ve sanıklardan kimilerinin bir siyasi parti ile (MHP) ilişkisi görülen ÜGD.nin başkan ve üyeleri olmakla 2310 sayılı Yasa'nın Ek-1.maddesine göre bu sanıklarla ilgili davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Öteki sanıklarla bu sanıkların fiilleri arasında şahsi ve fiili irtibat koşulları gerçekleştiğinden,bu sanıklarında C.M.J.Y.nın 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddesi gereğince aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekmektedir.

.../...

SONUÇ : Askeri Yargı'nın görevli bulunduğu,2.Ordu ve Konya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 27.4.1981 günlü,1981/115-121 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,15.3.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduvalı

Fethi Özduvalı

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Nezhat Doğan

Nezhat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Halûk Yardımcı

Halûk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

Cezmi Elgin

15-4

D/E